

Inventaris van de archieven van

G.B. Brom en W.J. Brom-Struick

((1855) 1877-1962 (1993))

door

A.J.C. van Huijgevoort

Katholiek Documentatie Centrum

Nijmegen - 1990/1995

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

Gerard Bartel Brom (1882-1959)	IV
Willemmina Jacoba Brom-Struick (1877-1958)	VI
Geschiedenis van het archief	VII
Verantwoording van de inventarisatie	VIII
Selectieve literatuurlijst	XII

Inventaris

1	Archief van G.B. Brom	1
1.1	<i>Stukken betreffende zijn persoonlijk en openbaar leven</i>	1
1.1.1	Autobiografische aantekeningen	1
1.1.2	Zakagenda's en notitieboekjes	1
1.1.3	Correspondentie	2
1.1.3.1	Ingekomen brieven	2
1.1.3.2	Uitgaande brieven	74
1.1.3.3	Kaartsystemen op de brieven	77
1.2	<i>Stukken betreffende zijn persoonlijk leven</i>	77
1.2.1	Privéleven in engere zin	77
1.2.2	Opleiding	78
1.2.3	Huishoudelijke financiën en beheer van goederen	78
1.3	<i>Stukken betreffende zijn openbaar leven</i>	79
1.3.1	Hoogleraarsfuncties aan de Katholieke Universiteit Nijmegen	79
1.3.1.1	Hoogleraar schoonheidsleer en kunstgeschiedenis	79
1.3.1.2	Hoogleraar Nederlandse en algemene letterkunde	79
1.3.1.3	Afscheid als hoogleraar	80
1.3.2	Activiteiten als literator	80
1.3.2.1	Publicitaire activiteiten in verband met het katholicisme	80

1.3.2.2	Publicitaire activiteiten betreffende historische en contemporaine personen	84
1.3.2.3	Publicitaire activiteiten betreffende schoonheidsleer en kunstgeschiedenis	88
1.3.2.4	Publicitaire activiteiten betreffende Nederlandse en algemene letterkunde	91
1.3.2.4.1	Boeken, overdrukken, artikelen e.d.	91
1.3.2.4.2	Gedichten	97
1.3.2.5	Publicitaire activiteiten betreffende drankbestrijding	99
1.3.2.6	Publicitaire activiteiten betreffende het universitaire en studentenleven	99
1.3.3	Activiteiten als orator	101
1.3.3.1	Redevoeringen in verband met het katholicisme	101
1.3.3.1.1	Katholicisme als geestelijke stroming	101
1.3.3.1.2	Katholicisme in zijn uitingsvormen	103
1.3.3.2	Redevoeringen betreffende historische en contemporaine personen	108
1.3.3.3	Redevoeringen betreffende schoonheidsleer en kunstgeschiedenis	109
1.3.3.4	Redevoeringen betreffende Nederlandse en algemene letterkunde	110
1.3.3.5	Redevoeringen betreffende drankbestrijding	112
1.3.3.6	Redevoeringen betreffende het universitaire en studentenleven	112
1.3.3.7	Redevoeringen betreffende onderwerpen van sociale en politieke aard	113
1.3.3.8	Redevoeringen betreffende de eigenheid van diverse volkeren, landen en streken	115
1.3.4	Activiteiten als recensent	116
1.3.5	Overige activiteiten	117
1.3.6	Onderscheidingen	118
1.3.7	Aantekeningen	118
1.4	<i>Krantartikelen over of in verband met Brom</i>	119

2	Archief van W.J. Brom-Struick	120
2.1	<i>Stukken betreffende haar persoonlijk en openbaar leven</i>	120
2.1.1	Zakagenda's	120
2.1.2	Ingekomen brieven	121
2.2	<i>Stukken betreffende haar persoonlijk leven</i>	121
2.3	<i>Stukken betreffende haar openbaar leven</i>	122

Inleiding

Gerard Bartel Brom (1882-1959)

Gerard Bartel Brom werd op 17 april 1882 in Utrecht geboren als zoon van de edelsmid Gerardus Bartholomeus Brom en Johanna Catharina Kok. Hij had zeven zusters en vier broers: Jan (1860), Arnolda (1862), Gisbert (1864), Johanna (1866), Clasina (1868), Cor (1869), Cato (1872), Marie (1873), Gijsberta (1876), Henri (1878) en Kees (1880). Gerard was het jongste kind uit het gezin. Hij werd geboren na de dood van zijn vader. Het gezin waarin Gerard Brom opgroeide was sterk katholiek. Eén van zijn zusters trad in het klooster in en twee broers werden priester. De gezinsleden hebben op velerlei gebied bijgedragen aan de katholieke emancipatie. Zo was zijn broer Gisbert mede-oprichter en eerste directeur van het Nederlands Historisch Instituut te Rome.¹

De eerste jaren van zijn jeugd bracht Gerard Brom in Utrecht door. In 1893, op elfjarige leeftijd, vertrok hij naar Roermond om er aan het Bisschoppelijk College de gymnasiale studies te volgen. In 1899 behaalde Brom het diploma en verhuisde hij naar zijn geboorteplaats om er aan de universiteit medicijnen te gaan studeren. Twee jaar later staakte hij deze studie en begon hij, eveneens aan de Utrechtse universiteit, met de studie Nederlands. Het kandidaats-examen deed hij in 1903, het doctoraal-examen behaalde hij in mei 1905.

In zijn studententijd leerde Brom Willemien (Wim) Struick kennen, een uit Harlingen afkomstige apothekersassistente, met wie hij in 1907 in het huwelijk trad. Willemien Struick was een protestants meisje; vóór hun huwelijk is zij echter overgegaan tot hetatholicisme. In 1904 werd zij gedoopt. Het huwelijk is kinderloos gebleven.

In zijn studententijd werd Brom geheelonthouder en reeds toen nam zijn strijd tegen drankmisbruik een aanvang. Brom was een overtuigd niet-roker en vegetariër.

Tussen 1905 en 1907 heeft Brom gewerkt aan zijn dissertatie. Op 1 oktober 1907 promoveerde hij bij prof. dr. J.W. Muller cum laude op het proefschrift *Vondel's bekering*. Dit werk riep veel reacties op, zowel in positieve als in negatieve zin. Een punt van kritiek was dat Brom zich een Vondel 'naar eigen beeld' zou hebben geschapen. Gedurende zijn gehele leven is Brom zich blijven interesseren voor Vondel, wat zijn neerslag heeft gevonden in talrijke publicaties en redevoeringen.

In september 1906 werd Brom benoemd tot leraar aan het Stedelijk Gymnasium te Maastricht. Hieraan is hij verbonden geweest tot februari 1907. Daarna is hij enkele jaren leraar geweest in Haarlem, eerst aan de

¹ Voor informatie over Broms naaste familieleden zie o.a. G.B. Brom, *Een katholiek leven: autobiografische aantekeningen*. Bezorgd door Paul Luykx en Jan Roes (Baarn 1987), p. 23-48.

Gemeentelijke HBS, daarna aan het Stedelijk Gymnasium. Het leraarschap heeft hem echter weinig bevrediging kunnen geven.

In 1911 gaf hij zijn baan op om een studiereis naar Rome te ondernemen. Deze reis was mogelijk gemaakt door een subsidie van de Vereeniging tot het Bevorderen van de Beoefening der Wetenschap onder de Katholieken in Nederland, het latere Thijmgenootschap. Het verblijf in Rome duurde twee jaar. Deze jaren zijn voor Broms vorming tot cultuurhistoricus zeer belangrijk geweest.

Na zijn terugkomst in Nederland is Brom weer enige jaren als leraar actief geweest. Van 1913 tot 1918 was hij leraar aan het Stedelijk Gymnasium te Apeldoorn, van 1918 tot 1920 stond hij aan het Stedelijk Gymnasium te Nijmegen.

Reeds tijdens zijn studententijd begon Brom te publiceren. In 1899 verschenen zijn eerste artikelen in *Vox studiosorum*, het universiteitsblad van de Utrechtse universiteit. Hij wierp zich op als een gedreven voorvechter van de katholieke cultuur. Hij was één van de oprichters van het maandblad *De Beiaard* (1916), waarvan hij de stuwende kracht genoemd mag worden. Dit katholieke periodiek, waarin vooral over wetenschappelijke en godsdienstige onderwerpen werd geschreven, bleef tot eind 1925 bestaan.²

In 1920 gaf hij zijn baan als leraar aan het Stedelijk Gymnasium te Nijmegen op, omdat hij bezoldigd secretaris van de Unie van Katholieke Studentenverenigingen in Nederland kon worden. Deze baan bracht Brom evenwel niet wat hij er van verwachtte. Hij ondervond veel tegenstand van studenten, die zich niet konden vinden in Broms levensstijl van geheelonthouding, niet-roken en vegetarisme. In 1923 nam hij vrijwillig ontslag, mede omdat hij in datzelfde jaar buitengewoon hoogleraar in de schoonheidsleer en kunstgeschiedenis aan de pas opgerichte Katholieke Universiteit te Nijmegen kon worden. In 1926 werd zijn ambt omgezet in dat van gewoon hoogleraar. Hoewel hij geen academische studies had verricht in de schoonheidsleer en kunstgeschiedenis had hij wel naam gemaakt als kunsthistoricus met enkele van zijn boeken en artikelen.

Naast zijn beroepsmatige werkzaamheden heeft Gerard Brom een grote verscheidenheid aan andere activiteiten ontplooid. Hij publiceerde veel en hij heeft veel redevoeringen gehouden, zowel voor katholieken als niet-katholieken. Broms publicaties en redevoeringen behandelden onderwerpen van kunsthistorische en letterkundige aard, maar gingen ook over de verbreiding van het katholicisme, de verhouding tussen protestanten en katholieken, de verhouding tussen wetenschap en geloof en de drankbestrijding. Zowel binnen als buiten katholieke kringen liet Brom zich kennen als een katholiek emancipator. Ook vervulde hij in

² Voor informatie over het maandblad zie T. Reul, 'Het tijdschrift *De Beiaard* (1916-1925)', in: *Jaarboek van het Katholiek Documentatie Centrum* 18(1988), p. 318-333.

cultureel opzicht een voortrekkersrol en hij bleef zich inzetten voor de drankbestrijding.

Gedurende de Tweede Wereldoorlog werd het universitaire leven sterk ontregeld. Evenals vele andere intellectuelen werd ook Brom door de Duitse bezetters gevangen genomen; hij werd enkele weken in het Arnhemse Huis van Bewaring vastgehouden op grond van anti-nationaalsocialistische sympathieën. Zijn gevangenschap vond plaats gedurende de zomer van 1940.

Toen het universitaire leven na het einde van de oorlog weer zijn normale gang kon gaan, werd Brom op 63-jarige leeftijd hoogleraar in de Nederlandse en algemene letterkunde aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen. Hij heeft dit ambt van 1945 tot zijn emeritaat in 1952 vervuld. Na zijn emeritaat bleef Brom veelvuldig publiceren. Hij schreef talrijke boeken en artikelen. Zo verschenen onder andere biografieën over C. Broere en J.A. Alberdingk Thijm.³

Naast veel lof heeft Brom ook veel kritiek te verduren gekregen, zowel op zijn persoon als op zijn werk; zowel buiten als binnen katholieke kringen. Een rol speelde hierbij het min of meer heimelijke antipapisme, dat Brom door zijn gedreven optreden overigens zelf mede opriep. Benoemingen op leerstoelen aan de Rijksuniversiteit te Leiden en aan de Universiteit van Amsterdam gingen niet door, mede vanwege zijn vurige geloofsijver. Binnen katholieke kring kreeg Brom kritiek van katholieke literaire jongeren, die zich van de oudere katholieke leidsman distantieerden. Met name in de groep rond het tijdschrift *De Gemeenschap* bundelde zich dit verzet.

Dat hij niettemin ook veel waardering genoot, blijkt uit het feit dat hem diverse onderscheidingen en ere-doctoraten ten deel vielen. Zo werd hij in 1940 tot lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen gekozen, en werd hij in 1937 en in 1953 tot eredoctor gepromoveerd aan de universiteiten te Leuven en Gent.

Brom en zijn echtgenote woonden de laatste jaren van hun leven in Wijchen, waar zij een teruggetrokken leven leidden. Willemien Brom-Struick stierf in juli 1958 te Wijchen; Gerard Brom heeft haar een jaar overleefd. Hij kwam, na een kort verblijf in het Sint Canisiusziekenhuis in Nijmegen, op 30 november 1959 te overlijden.

Willemina Jacoba Brom-Struick (1877-1958)

Willemina Jacoba Struick werd op 6 maart 1877 te Harlingen geboren als dochter van de zeeofficier Willem Jacob Struick en Margaretha Engelina

³ G.B. Brom, *Cornelis Broere en de katholieke emancipatie*, Utrecht 1955; G.B. Brom, *Alberdingk Thijm*, Utrecht 1956.

Sickens. Net als Gerard Brom is ook zij na de dood van haar vader geboren. Haar roepnaam was Willemien, maar door intimi werd zij Wim genoemd. Zij had één broer, genaamd Thomas (1874). Haar vader stamde uit een gerenommeerd predikantengeslacht.

Toen zij achttien jaar oud was, ging Willemien Struick werken als apothekersassistente in Zwolle. Haar nicht, de schilderes en schrijfster Etha Fles, haalde haar over in Utrecht muziek en zang te gaan studeren. Terwijl zij zelf nog studeerde gaf zij ook reeds zanglessen.

In 1901 leerde zij in een zangkoor Gerard Brom kennen, met wie zij later in het huwelijk trad. Het feit dat zij protestants was, had tot gevolg dat de familie van Gerard Brom grote moeite had met het accepteren van deze relatie. In 1904 ging zij echter over tot het katholicisme en liet zij zich dopen. Hun huwelijk werd in 1907, een week na Broms promotie, voltrokken. Kort na haar bekering werd zij presidente van de parochiële Mariavereniging, een vereniging, die de katholieke vrouwen mobiliseerde in de strijd tegen het drankmisbruik. Haar liefde voor de muziek is zij haar hele leven trouw gebleven. Zij verzamelde Nederlandse volksliederen en reidansen en zij is een tijd assistente aan de zangschool van Catharina van Rennes geweest.

Zij publiceerde enige bundels. In 1906 gaven zij en Brom samen een liederenbundel uit getiteld *Liederen-bundel voor katholieke sociale verenigingen*. In latere jaren verschenen haar bundels *Reidansen* en *Lied en luit*.⁴ Ook bewerkte zij een reeks drukken van het werk *Spreken en zingen in verband gebracht met de Nederlandse taal* van A.M. Eldar (Anna Fles).⁵

De laatste jaren van haar leven woonde zij met haar man in Wijchen, waar zij op 26 juli 1958, op 81-jarige leeftijd overleed.

Geschiedenis van het archief

Het archief is door Brom zelf bij testamentaire beschikking aan de toenmalige Sint-Radboudstichting vermaakt, met als bestemming de Universiteitsbibliotheek van de Katholieke Universiteit te Nijmegen. Met ingang van 1 december 1970 is het archief, tezamen met alle andere archieven die de Universiteitsbibliotheek in bewaring had, toegevoegd aan de archiefcollectie van het in mei 1969 opgerichte Katholiek Documentatie Centrum te Nijmegen.

⁴ *Liederen-bundel voor katholieke sociale vereenigingen*, Leiden 1906; W. Brom-Struick (red.), *Reidansen*, Rotterdam 1927-1928; W. Brom-Struick, *Lied en luit*, Rotterdam 1929.

⁵ Eldar, *Spreken en zingen in verband gebracht met de Nederlandsche taal*, Tiel 1886. Dit werk werd en wordt voortdurend herdrukt onder meer in de bewerking van W. Brom-Struick. Zij verzorgde de 11de tot en met de 25ste druk (1908-1943).

Bij het archiefmateriaal bevond zich een verzegelde archiefdoos met het opschrift 'Autobiografie' en met de aantekening, dat deze doos pas op de honderdste geboortedag van Brom (op 17 april 1982) mocht worden geopend. Het betrof een doos met autobiografische aantekeningen. Thans is het gehele archief openbaar.

In het negen meter omvattende archiefmateriaal viel een aantal hoofdbestanddelen te onderscheiden. Er was een serie ingekomen brieven en een serie concepten van uitgaande brieven. Ook waren er series agenda's en aantekeningenboekjes. Verder bevond zich in het archief een groot aantal manuscripten. Daarnaast trof men er tal van losse stukken aan.

In het archief was ook enig materiaal te vinden, dat Brom niet zelf ontvangen of opgemaakt had. Het ging om fotocopieën van door Brom geschreven brieven en om een aantal kranteartikelen, die na zijn dood zijn ontstaan. Deze stukken zijn waarschijnlijk door mevrouw Margriet Terwindt, voormalig medewerkster van de Universiteitsbibliotheek te Nijmegen, aan het archief toegevoegd. Tevens trof men enkele originele uitgaande brieven aan. Het is mogelijk dat Brom die bescheiden tijdens zijn leven heeft terugontvangen van de adressaat.

Daarnaast bevonden zich in het archief vele stukken die door Broms echtgenote, Willemien Brom-Struick, zijn ontvangen of opgemaakt. Het leek dan ook gerechtvaardigd de bescheiden onder te verdelen in twee archieven: dat van G.B. Brom en dat van zijn echtgenote W.J. Brom-Struick.

Verantwoording van de inventarisatie

Nog tijdens Broms leven, reeds vóór de overdracht van het archief aan de Nijmeegse Universiteitsbibliotheek, is begonnen met de ordening. Deze is uitgevoerd door de bibliothecaresse mevrouw Terwindt, zeer waarschijnlijk in nauwe samenwerking met Brom zelf. Het betrof voornamelijk de ordening van de ingekomen en uitgaande stukken. De stukken waren alfabetisch gerangschikt op naam van de persoon, met wie Brom de correspondentie onderhield. Deze ordening is gehandhaafd gebleven. Mevrouw Terwindt heeft een correspondentenlijst samengesteld op de ingekomen en uitgaande brieven. De door haar samengestelde kaartsystemen zijn een zeer bruikbare nadere ingang op de ingekomen en uitgaande stukken. Ook heeft zij met potlood aantekeningen gemaakt op verschillende archiefbescheiden, voornamelijk dateringen en onderwerpsaanduidingen.

Bij de huidige inventarisatie van dit persoonlijk archief is gekozen voor een hoofdindeling volgens het schema *Stukken betreffende persoonlijk en openbaar leven*, *Stukken betreffende het persoonlijk leven* en *Stukken betreffende het openbaar leven*. Behalve deze hoofdrubrieken is een rubriek

Krant artikelen over of in verband met Brom opgenomen. Niet alle archiefbescheiden lieten zich zonder meer in het schema voegen; in zo'n geval gaf het zwaarst wegende element de doorslag.

In de eerstgenoemde rubriek (1.1) zijn de autobiografische aantekeningen, de zakagenda's en notitieboekjes, en de series ingekomen en uitgaande brieven ondergebracht. De autobiografische aantekeningen zijn geordend naar analogie van de hoofdstukindeling van het boek van P. Luykx en J. Roes, die de aantekeningen hebben bewerkt en gepubliceerd.⁶ De zakagenda's en notitieboekjes zijn chronologisch geordend. De series ingekomen en uitgaande brieven zijn alfabetisch gerangschikt op naam van de personen en instellingen van wie Brom stukken heeft ontvangen resp. heeft toegezonden. De eventuele titulatuur en orde-aanduidingen zijn weggelaten om anachronismen te voorkomen. Pseudoniemen die bekend worden geacht zijn in de alfabetische orde opgenomen. Bij dergelijke gevallen staat de burgernaam tussen haakjes vermeld. Het omgekeerde kan evenwel ook voorkomen.

Bij de gehuwde vrouwelijke correspondenten is de naam van de echtgenoot vooropgesteld. Bij de namen van instellingen is daar waar mogelijk en nuttig de vestigingsplaats aangegeven.

In de beschrijvingen, ondergebracht bij *Correspondentie*, komen de vele varianten van berichtgevende redactionele vormen voor. Per correspondent is het aantal stukken aangegeven, zodat meteen duidelijk wordt in welke mate Brom schriftelijk contact met de betreffende correspondent heeft gehad.

De stukken die zowel aan Brom als aan diens echtgenote zijn gericht, zijn bij Brom geplaatst. De ingekomen stukken, die alleen aan W.J. Brom-Struick zijn gericht zijn uiteraard in haar archief ondergebracht.

De uitgaande stukken zijn op dezelfde wijze gerangschikt als de ingekomen stukken. Zoals eerder gemeld bevinden zich in deze rubriek zowel concepten van uitgaande stukken als enkele originelen en copieën van de stukken.

De door mevrouw Terwindt samengestelde kaartsystemen zijn als sluitstuk in de rubriek *Correspondentie* opgenomen.

In de hoofdrubriek *Stukken betreffende het persoonlijk leven* (1.2) is een onderverdeling gemaakt in *Privé-leven in engere zin*, *Opleiding* en *Huishoudelijke financiën en beheer van goederen*.

De eerste subrubriek is chronologisch geordend. Achteraan zijn de bekendmaking van zijn overlijden en zijn bidprentje opgenomen.

De subrubriek *Opleiding* is eveneens chronologisch geordend. In de subrubriek *Huishoudelijke financiën en beheer van goederen* treft men ook enige stukken aan, die opgemaakt zijn na Broms dood en die nalatenschappen betreffen.

⁶ Vgl. noot 1.

De derde hoofdrubriek *Stukken betreffende het openbaar leven* (1.3) herbergt de stukken inzake de veelzijdige maatschappelijke functies, die Brom heeft uitgeoefend. De stukken zijn zoveel mogelijk geordend naar functie. Hierbij deden zich enige problemen voor, daar er regelmatig sprake was van een vermenging van functies. Ook kon op grond van de archiefbescheiden niet steeds duidelijk worden achterhaald uit hoofde van welke functie Brom een bepaalde activiteit had ontplooid. Er is gekozen voor de volgende oplossing. Achtereenvolgens komen aan de orde zijn hoogleraarschap, zijn auteurschap, zijn oratorschap en zijn functie als recensent. Daarachter volgt een rubriek waarin enige van zijn overige activiteiten, die van incidentele aard, zijn ondergebracht. Dan vindt men de aan Brom aangeboden onderscheidingen. Tenslotte is er een rubriek *Aantekeningen*.

De rubrieken betreffende zijn hoogleraarschap (1.3.1.1 t/m 1.3.1.3) zijn thematisch geordend.

In de rubrieken betreffende zijn *Activiteiten als literator* (1.3.2.1 t/m 1.3.2.6) vindt men niet alleen de teksten van Broms publicaties, maar ook de overeenkomsten met uitgeverijen, aantekeningen en voorstudies voor een bepaalde publicatie, overdrukken met kanttekeningen en recensies van anderen over het betreffende werk.

De volgorde binnen de rubrieken werd ingegeven door de aard van de publicatie. Als eerste vindt men de stukken betreffende de uitgave van boeken, gevolgd door overdrukken en artikelen. Daarbinnen zijn de beschrijvingen in de meeste gevallen chronologisch gerangschikt.

Een aparte opmerking geldt voor de ongedateerde gedichten: deze zijn alfabetisch geordend.

Bij de artikelen is zoveel mogelijk gepoogd na te gaan, voor welk boek, tijdschrift of krant dat bepaalde artikel bestemd was of uit welke publicatie het afkomstig was.

De rubrieken betreffende zijn *Activiteiten als orator* (1.3.3.1 t/m 1.3.3.8) herbergen de teksten van Broms redevoeringen, zowel in de vorm van manu- als typescript, als in gepubliceerde versie. Tevens vindt men hier stukken, die betrekking hebben op een bepaalde redevoering, zoals voorstudies, aantekeningen en recensies. Ook deze rubrieken zijn allen chronologisch geordend, met uitzondering van de rubriek *Redevoeringen betreffende historische en contemporaine personen* (1.3.3.2); hier zijn de stukken alfabetisch op naam van de betreffende persoon geplaatst. Bij de redevoeringen zijn zoveel mogelijk plaats, datum en gelegenheid, waarbij de redevoering werd gehouden, vermeld.

In de laatste subrubriek (1.3.7) zijn aantekeningen van Broms hand ondergebracht. Hiervan was niet vast te stellen waarvoor ze gediend hebben.

In de rubriek *Kranteartikelen over of in verband met Brom* (1.4) vindt men kranteartikelen betreffende Broms persoon of zijn activiteiten. Deze zijn door Brom zelf verzameld, maar ook mevrouw Terwindt zal, na de dood van Brom, enige knipsels hebben toegevoegd. Men vindt in deze rubriek

niet de recensies van Broms publicaties en oraties; deze treft men aan bij de rubrieken *Activiteiten als literator* en *Activiteiten als orator*.

Uit het archief zijn dubblures verwijderd. Boeken en overdrukken, die niet voorzien waren van kanttekeningen, zijn overgebracht naar de afdeling Bibliotheek van het KDC. De aangetroffen foto's zijn ondergebracht bij de betreffende collectie van het KDC.

Het archief van G.B. Broms echtgenote W.J. Brom-Struick dient beschouwd te worden als een afzonderlijk geheel. De nummering is evenwel doorlopend, hetgeen aansluit bij wat gebruikelijk is en vanuit praktisch oogpunt te prefereren valt. De stukken die behalve op haar ook op haar echtgenoot betrekking hebben, zijn ondergebracht bij het archief van G.B. Brom.

Bij de inventarisatie is ook hier gekozen voor de hoofdindeling *Stukken betreffende het persoonlijk en openbaar leven*, *Stukken betreffende het persoonlijk leven* en *Stukken betreffende het openbaar leven*.

De opmerkingen die bij de inventarisatie van het archief van Gerard Bartel Brom gelden, zijn - voor zover van toepassing - ook bij dit archief van kracht.

Bij de *Stukken betreffende het persoonlijk en openbaar leven* (2.1) zijn de zakagenda's en ingekomen brieven ondergebracht. De rubrieken *Stukken betreffende het persoonlijk leven* (2.2) en *Stukken betreffende het openbaar leven* (2.3) zijn niet verder onderverdeeld, daar het slechts om een gering aantal archiefbescheiden gaat.

De onderhavige inventaris werd samengesteld door drs. A.J.C. van Huijgevoort in het kader van de opleiding tot hoger archiefambtenaar aan de Rijksarchiefschool te 's-Gravenhage in het cursusjaar 1988/1989. Dit geschiedde onder deskundige leiding van en in prettige samenwerking met mr. W.J. Meeuwissen, gemeentearchivaris van Nijmegen, en dhr. J.A.M. van Well, archivaris van het KDC te Nijmegen.

Nijmegen, 1990

In 1995 werden aanvullingen aan het archief van G.B. Brom toegevoegd en beschreven door J. Daverveld en R. Spanings. De beide archieven kennen hiermee een totale omvang van 7 strekkende meter.

Nijmegen, september 1995

Selectieve literatuurlijst

W.J.M.A. Asselbergs, *Gerard Brom in memoriam*, Nijmegen 1960.

G.B. Brom, *Een katholiek leven: autobiografische aantekeningen*. Bezorgd door Paul Luykx en Jan Roes, Baarn 1987.

H.G. Cannegieter, 'Karakterschets: Gerard Brom', in: *Morks Magazijn* 28(1926), p. 1-10.

Anton van Duinkerken, 'Gerard Brom', in: *Roeping* 35(1959), p. 409-419.

L.J. Rogier, 'Herdenking van Gerard Brom', in: idem, *Terugblik en uitzicht II* (Hilversum-Antwerpen 1965), p. 381-420.

G. Smit, 'Herinneringen aan Gerard Brom', in: *Roeping* 35(1959), p. 420-423.

P.G.B. Thissen, 'Gerard Brom (1882-1959): Zelfbeeld en werk van een katholiek cultuurhistoricus', in: *Ex Tempore* 7(1988), p. 109-123.